

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-**Σωκράτης Δ. Πετμεζάς****ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ****Σωκράτης Δ. Πετμεζάς****Προλεγόμενα στην
ιστορία της ελληνικής
αγροτικής οικονομίας
του μεσοπολέμου****Η μάχη της Αθήνας**ISBN: 978-960-221-568-5, σελ. 390, σχ.
17x24, α' έκδοση Σεπτέμβριος 2012,
τιμή 26,00 € (χωρίς ΦΠΑ)

Στις αρχές του 20ού αιώνα η ελληνική αγροτική οικονομία σε βορρά και νότο εισήλθε σε μια σταθερή πορεία οικολογικής ενδέλιξης, εισοδηματικής κρίσης, οικονομικής στασιμότητας και διαρθρωτικού κοινωνικού αδιεξόδου. Η παραγωγικότητα της εργασίας και οι στρεμματικές αποδόσεις μειώθηκαν, χωρίς άμεση προοπτική ανάκαμψης. Η υπερατλαντική μετανάστευση επέτρεψε την παροδική επιβίωση του συστήματος αλλά όχι την άρση των αδιεξόδων. Ο συνδυασμός της χρόνιας σταφιδικής κρίσης, των επιδεινούμενων κοινωνικών συγκρούσεων στις μεγάλες γαιοκτησίες και των μεγάλων οικονομικών προκλήσεων που έθετε η οικολογική κατάσταση στα βόρεια πεδινά απαιτούσαν μεγάλης κλίμακας παρεμβάσεις στο κοινωνικό και οικονομικό πεδίο. Οι πολεμικές συγκρούσεις και οι δραματικές οικονομικές και δημογραφικές επιπτώσεις τους, με κορύφωση την γιγάντια ανταλλαγή πληθυσμών, επέτειναν το πρόβλημα και η αγροτική οικονομία εγκλωβίστηκε στο Μεσοπόλεμο σε μια δραματική ύφεση.

Η διέξοδος δεν μπορούσε να έρθει –και δεν ήρθε– από την απομονωμένη δράση των οικονομικών υποκειμένων: παραγωγών, γαιοκτημόνων και εμπόρων. Η κρατική παρέμβαση, άμεση ή έμμεση, ήταν απαραίτητη για την επιβίωση του συστήματος. Η αγροτική μεταρρύθμιση και τα μεγάλα δημόσια αντιπλημμυρικά και αποστραγγιστικά έργα συνδυάστηκαν με την ίδρυση

κρατικών φορέων και ειδικών οργανισμών που, παρά τα πολλά προβλήματα που συνάντησαν, ήταν απαραίτητοι για την ανατροπή του διαρθρωτικού αδιεξόδου. Αυτή όμως η ανατροπή δεν ολοκληρώθηκε παρά μόνο στη δεκαετία του 1960, και μάλιστα παράλληλα με ένα δεύτερο κύμα εξωτερικής μετανάστευσης και αγροτικής εξόδου. Τότε πλέον αναδεικνύεται μια νέα, δυναμική καπιταλιστική αγροτική διάρθρωση, στηριγμένη στην όξυνση των περιφερειακών και κοινωνικών αντιθέσεων και βαθύτερα ενσωματωμένη στο εγχώριο και στο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα.

Η μελέτη αυτή επεκτείνει τον «Μεσοπόλεμο» της ελληνικής αγροτικής οικονομίας έτσι ώστε να καλύψει την ευρύτερη δημογραφική και οικονομική μετάβαση που περικλείεται από δύο κύματα εξωτερικής μετανάστευσης και συμπυκνώνει σε μία μόνο γενεά την εμπειρία δύο «αγροτικών επαναστάσεων» και το πέρασμα στη σύγχρονη, πλήρως καπιταλιστική γεωργία.

Ο **Σωκράτης Πετμεζάς** γεννήθηκε στην Αθήνα το 1957. Σπούδασε οικονομικά στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και ιστορία στην École des Hautes Études en Sciences Sociales στο Παρίσι. Από το 1990 διδάσκει στο Πανεπιστήμιο Κρήτης. Έχει πολλές δημοσιεύσεις στα ελληνικά και σε άλλες γλώσσες σχετικά με την ελληνική και οθωμανική οικονομική και κοινωνική ιστορία, την πρωτοεκβιομηχάνιση και την κοινωνική ιστορία των ιδεών.